

Svar på politikerspørgsmål fra Kashif Ahmad (B) og Klaus Goldschmidt Henriksen (Ø) vedr. KK's aktier og samarbejde med virksomheder ift. Israel/Palæstina

18-12-2023

Sagsnummer i F2
2023 - 21032

Dokumentnummer i F2
4409504

Sagsnummer eDoc
2023-0465794

Sagsbehandler
Ditte Dalgaard

Politikerspørgsmål den 1. december 2023 fra Kashif Ahmad (B) og Klaus Goldschmidt Henriksen (Ø):

1. *Ejer Københavns Kommune aktier i Terma eller andre våbenproducenter?*
2. *Ejer Københavns Kommune aktier i nogle af de 112 virksomheder, som FN kritiserede i 2020 for at drive forretning i de ulovlige israelske bosættelser?*
3. *Køber Københavns kommune produkter fra virksomheder med direkte eller indirekte forbindelse til de ulovlige israelske bosættelser i palæstinensiske områder.*
4. *Er Københavns Kommune på nogen måde involveret i forretningsaktiviteter med virksomheder og deres underleverandører, som har direkte eller indirekte forbindelse til aktiviteter i disse ulovlige bosættelser?*

Svar

Økonomiforvaltningen har udarbejdet nedenstående svar:

Kommunalfuldmagtsreglerne

Økonomiforvaltningen vurderer, at Københavns Kommune ikke har hjemmel til at boykotte virksomheder, der driver forretning i Israel eller i de ulovlige israelske bosættelser i de palæstinensiske områder, eller virksomheder, der bruger underleverandører, der driver forretning i disse. Det skyldes, at hverken den danske regering eller EU har vedtaget handelsmæssige sanktioner mod Israel eller produkter, som er produceret i de besatte palæstinensiske områder.

Såfremt Københavns Kommune skulle boykotte virksomheder, der arbejder i -, eller produkter produceret i Israel eller i de israelske bosættelser i de palæstinensiske områder, ville det være en selvstændig udenrigspolitisk tilkendegivelse, hvilket er i strid med kommunalfuldmagtsreglerne samt udbudsreglerne.

Ad 1.

Københavns Kommunes investeringer i aktier og obligationer sker via kommunens investeringsforening. Investeringerne håndteres af fire forvaltere: Nykredit, Nordea, Danske Bank og SEB.

Rammer for investeringerne fastlægges i "Københavns Kommunes risikopolitik og politik for ansvarlige investeringer", der vedtages af Økonomiudvalget en gang om året - senest den 13. juni 2023. Politikken for ansvarlige investeringer bestemmer bl.a., hvilke typer virksomheder kommunen ikke ønsker at investere i. På baggrund heraf, screener administrator af investeringsforeningen selskaber og udarbejder negativlister med selskaber, der ikke må investeres i.

Økonomiforvaltningen har gennemgået beholdningerne i investeringsforeningen og kan ikke konstatere investering i aktier (eller obligationer) i Terma. Der kan heller ikke konstateres andre våbenproducenter i beholdningerne. I gennemgangen er beholdningerne blevet krydstjekket i forhold til kendte våbenproducenter bl.a. Stockholm International Peace Research Institutes liste med de 100 globalt største våbenproducenter.

Ad 2.

Der kan ikke konstateres aktier i nogen af de 112 virksomheder. Dog er der to obligations-beholdninger på hhv. 0,795 mio. kr. og 0,749 mio. kr. i Booking Holdings Inc, der er på FN's liste. Booking Holdings Inc er ikke på kommunens negativlister, hvorfor det er tilladt for forvalterne at investere i selskabet.

Økonomiforvaltningen har undersøgt, om andre store danske investorer (ATP, PFA, PensionDanmark, P+ og AkademikerPension) og den norske oliefond (Norges Bank Investment Management) har sat Booking Holding Inc på deres negativ-/eksklusionslister. Ingen af dem har Booking Holdings Inc på deres eksklusionslister.

Ad 3.

Københavns Kommune har ca. 450.000 varer i sit indkøbskatalog. Baseret på tidligere risikoanalyser og opfølgninger på varer og kategorier, vurderer Økonomiforvaltningen, at det ikke er muligt at trække informationer om varernes oprindelse via kommunens indkøbsanalysesystem (KMD AI) eller økonomisystem (Kvantum). I visse tilfælde oplyser kommunens leverandører varens oprindelse, men i de fleste tilfælde er varens oprindelse ikke tilgængelig i indkøbsdata.

Det kan derfor ikke udelukkes, at Københavns Kommune køber produkter produceret i israelske bosættelser i de besatte palæstinensiske områder eller fra virksomheder med direkte eller indirekte forbindelse til disse. Det vurderes, at der i givet fald er tale om et meget begrænset indkøb.

Københavns Kommunes indkøbspolitik og CSR-bilag

Københavns Kommunes indkøbspolitik for 2023-2026 beskriver, at kommunen vil handle socialt ansvarligt, og alle kommunens kontrakter over 1 mio. kr. vedlægges et CSR-bilag for at stille krav om, at kommunens leverandører agerer socialt ansvarlig og undgår negative indvirkninger på bl.a. menneskerettighederne.

CSR-bilaget er bl.a. baseret på FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhverv og bagvedliggende konventioner, herunder Folkeretten. Det betyder, at det er en kontraktuel forpligtelse for kommunens leverandører, at de tilrettelægger produktionen af deres leverance til Københavns Kommune, så den ikke bidrager til overtrædelse af menneskerettigheder eller Folkeretten.

Grundet udbudslovingen kan Københavns Kommune kun stille krav til selve kontraktens genstand, og ikke til virksomhedens ageren generelt. I dette tilfælde, om virksomheden bidrager til eller drager nytte af bosættelserne eller den israelske besættelse i de palæstinensiske områder.

Enheden Socialt Ansvarlige Indkøb i Koncernservice følger løbende op med kommunens leverandører og underleverandører for at afdække og adressere risikoen for overtrædelser på menneske- og arbejdstagerrettigheder samt klima og miljø.

Ad 4.

FN's Menneskerettighedsråd (OHCHR) har udarbejdet en liste over virksomheder, der opererer i de besatte palæstinensiske områder. Listen opdateres løbende og er pt. på 96 virksomheder. Økonomiforvaltningen har gennemgået data fra 2017 og frem og kan konstatere at Københavns Kommune ikke har kontrakter med eller har handlet direkte med nogen af de 96 virksomheder. Det er ikke muligt at udtale sig om eventuelle underleverandører eller virksomheder, der ikke fremgår af listen.

På listen fremgår det, at Motorola er involveret i levering af overvågnings- og identifikationsudstyr, der bruges i bosættelser, checkpoints ved bosættelser og Israels separationsmur. Københavns Kommune har de seneste 12 måneder købt Motorola-produkter for 351.239 kr., fx walkie talkie, babyalarmer og batterier, gennem andre leverandører end Motorola selv.